

شناسایی و رتبه‌بندی موانع توسعه کشتی در استان‌های ناموفق ایران

بهمن عسگری^۱، هاشم کوزه‌چیان^۲، علی ضیائی^۳

۱. مربی گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران*

۲. دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت‌مدرس تهران

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه خوارزمی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۵/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۹/۱۶

چکیده

هدف از این پژوهش، شناسایی و رتبه‌بندی موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران از دیدگاه صاحب‌نظران این رشته می‌باشد. ۱۱۰ نفر از جمله مدیران فدراسیون کشتی و هیأت‌های استان‌های ناموفق در کسب مدال (۲۵ نفر)، دانشگاهیان صاحب‌نظر (۱۵ نفر)، مربیان درجه یک کشور (۳۰ نفر) و کشتی‌گیران نخبه در سطح ملی (۴۰ نفر) به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. یافته‌ها نشان می‌دهد که موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای، مسائل مالی، مدیریت و برنامه‌ریزی، زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، برگزاری مسابقات و اردوها، مسائل آموزشی و تکنولوژی، نیروی انسانی و کشف و پرورش استعداد به ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران می‌باشند. با توجه به اهمیت این عوامل در توسعه رشته ورزشی کشتی به مسئولان ورزش کشور پیشنهاد می‌شود با تدارک برنامه‌های مناسب و حل مشکلات موجود، زمینه مدال‌آوری کشتی‌گیران این استان‌ها در بازی‌های مهم المپیک را فراهم آورند.

واژگان کلیدی: موانع توسعه کشتی، مدیریت ورزش کشتی، بازی‌های المپیک

Email: bahman.asgari@yahoo.com

*نویسنده مسئول

مقدمه

اسناد بی‌شماری در دست است که نشان می‌دهد کشتی، ورزش ملی ایرانیان می‌باشد و مردم این کشور از قدیم به پهلوانان کشتی و سنت‌های مربوط به آن احترام می‌گذاشته‌اند. کشتی یکی از سنت‌های ایرانیان کهن (که مردم آن برای فتوت و جوانمردی که در هر پهلوانی وجود داشت احترام قائل بودند) می‌باشد. این ورزش از دوران قدیم به شکل‌های مختلفی انجام می‌شده و با جامعه و فرهنگ ملی ایرانیان عجین است (عباسی، ۱۳۷۷، ۵). در حال حاضر، کشتی ورزش اول کشور به‌شمار می‌آید؛ چه از نظر علاقه‌مندی مردم و چه از نظر ورزش قهرمانی؛ زیرا تنها رشته‌دارای عنوان قهرمانی جهان در کشورمان می‌باشد و به‌همین دلیل، میزان توجه مردم، مسئولان و دست‌اندرکاران ورزش و حتی صاحبان رسانه نسبت به کشتی نسبتاً قابل توجه است (چولکی، ۱۳۸۷، ۷). کشتی جایگاه خاصی در میان مردم دارد و لزوم توسعه آن به دلیل کسب مدال‌های زیاد در المپیک و مسابقات بین‌المللی، نیازمند چشم‌اندازی بلندمدت بوده و به‌تبع، نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت و جامع از ضروریات می‌باشد (گودرزی و هنری، ۱۳۸۶، ۳۶). علاوه بر این، یکی از رشته‌هایی که در بازی‌های المپیک منجر به کسب مدال برای ایران شده است، کشتی می‌باشد (زمانی، عیدی و عسگری، ۱۳۹۱، ۸۵). این ورزش در بیشتر دوره‌های المپیک که ایران در آن شرکت کرده دارای مدال‌های رنگارنگ بوده است. اگرچه، ایران در بازی‌های (۱۹۴۸) لندن در رشته کشتی مدالی کسب نکرد؛ اما در تمام دوره‌های بعدی المپیک موفق به کسب مدال شده است (عسگری، پیرجمادی و عیدی، ۱۳۹۴، ۱۷۱).

همچنین، انجام مطالعاتی که وضعیت کشتی ایران در بازی‌های المپیک را مورد تحلیل قرار دهند می‌تواند بر دقت این‌گونه برنامه‌ریزی‌ها تأثیرگذار باشد. پژوهش‌های مختلفی در زمینه کشتی انجام گرفته است که به بررسی قوت‌ها و ضعف‌های این رشته در رویدادها و بخش‌های مختلف پرداخته‌اند؛ به‌طور مثال خدایاری، قاسمی و محمدی (۱۳۹۱) به ترتیب عوامل مدیریتی، روانی، امکانات و عوامل فیزیولوژیکی و جسمانی را به‌عنوان مهم‌ترین عوامل موفقیت کشتی‌فرنگی ایران در مسابقات جهانی (۲۰۰۹) دانمارک ذکر کرده‌اند. همچنین، وطن‌دوست و نصیرزاده (۱۳۹۱) گزارش کردند که فدراسیون کشتی ایران با تنگناها و چالش‌هایی از قبیل مشکلات مالی، وابستگی شدید مالی هیأت‌های کشتی استان‌ها به فدراسیون، ارتباطات گسترده فدراسیون‌ها با فیلا، عدم نهادینه‌شدن استعدادیابی در کشور، فقدان نظام شایسته‌سالاری در تصدی بخش‌های مختلف، ورود سیاسیون در کشتی، وجود انگیزه‌های مالی بهتر در سایر رشته‌های ورزشی، عدم پرداختن رسانه‌های گروهی به ورزش، عدم ارتباط انستیتو بین‌المللی

کشتی با بدنه علمی کشور، وجود مدیریت سنتی حاکم بر ورزش کشور و کشتی، بروز مسائل غیراخلاقی و دوپینگ در برخی از میادین، بی‌نظمی در برگزاری رویدادهای داخلی و عدم تربیت نیروی انسانی متخصص در کشتی مواجه است. علاوه بر این سهلایی، ظریفی، داوودی و صادقی (۱۳۹۱) اظهار کردند توسعه عوامل نرم‌افزاری مانند مدیریت و برنامه‌ریزی، ارتباطات و هماهنگی، استعدادیابی و آموزش پایه کشتی، استفاده از منابع انسانی و مربیان باتجربه، تخصیص منابع مالی و بودجه و نیز عوامل سخت‌افزاری از جمله اماکن و تأسیسات و تجهیزات می‌تواند به توسعه کشتی کشور منجر شود.

گودرزی و هنری (۱۳۸۶) در پژوهش خود در تدوین نظام جامع کشتی کشور نشان دادند که مدیریت و رعایت اصول علمی آن در اداره فدراسیون و هیأت‌ها، توجه به بعد علمی ورزش کشتی، تهیه، استفاده بهینه و بهره‌وری از امکانات و زیرساخت‌های کشتی کشور، ایجاد ارتباطات مردمی، دولتی و رسانه‌ای در کشتی، توجه به مسابقات در سطوح مختلف و گرایش به شایسته‌سالاری در رشد و توسعه این رشته ورزشی بسیار مؤثر است. همچنین، اسماعیلی (۱۳۸۴) اختلافات قومی، قبیله‌ای و عقیدتی، کمبود و عدم تناسب امکانات به کشتی‌گیران، کمبود علاقه و تخصص اعضای هیأت‌های کشتی شهرستان، مشکلات اقتصادی مربیان و کشتی‌گیران، نبود شغل برای قهرمانان، کوچ مربیان و قهرمانان نخبه به شهرهای بزرگ و پردرآمد و سایر عوامل را در نزول کشتی استان لرستان در دو دهه ۶۰ و ۷۰ مؤثر دانسته‌اند. علاوه بر این، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۱) عدم وجود برنامه‌ای جامع و هماهنگ به منظور توسعه کشتی سنتی استان، عدم تخصیص منابع مالی مناسب و کافی برای برنامه‌ها، عدم حمایت مسئولان ورزشی استان، کمبود امکانات و تجهیزات کشتی چوخه در شهرستان‌ها و کمبود تبلیغات مناسب و کافی صدا و سیما استان را به ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین موانع توسعه کشتی چوخه استان خراسان شمالی گزارش کرده‌اند.

علاوه بر پژوهش‌های متمرکز بر شناسایی موانع موجود در ورزش کشتی، مطالعات بسیاری در سایر رشته‌های ورزشی انجام گرفته است. از جمله تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶) در پژوهشی خاطر نشان کردند که مهم‌ترین عوامل در پیشرفت ورزش قهرمانی ژیمناستیک کشور شامل: ارتقای سطح دانش علمی و فنی مربیان، کنترل و نظارت بر فعالیت آن‌ها، استعدادیابی نوآموزان به روش علمی و تخصصی، افزایش تأسیسات و سالن‌های مختص ژیمناستیک و تجهیز کامل سالن‌ها به امکانات تخصصی و کمک آموزشی می‌باشد. همچنین، فراهانی و عبدولی بافتانی (۱۳۸۴) نشان دادند که مدیران و کارشناسان پایگاه‌های ورزش قهرمانی، دانش و اطلاعات کافی در زمینه تخصص شغلی خویش را ندارند، از امکانات و تجهیزات موجود در پایگاه‌های

ورزش قهرمانی استفاده بهینه به عمل نمی‌آید و امکانات و تجهیزات مناسبی در پایگاه‌های ورزش قهرمانی مراکز استان‌ها وجود ندارد. علاوه بر این، منظمی، علم و شتاب بوشهری (۱۳۹۰) عوامل مالی و امکانات، فرهنگی و اجتماعی، ساختاری و مدیریتی و انسانی و تخصص را به ترتیب اولویت بر توسعه تربیت‌بدنی و ورزش بانوان جمهوری اسلامی ایران دخیل دانسته‌اند. شاه‌طهماسبی و شمس‌الهی (۱۳۹۰) نیز نشان دادند که از میان شاخص‌های ورودی، سرانه بودجه بیشترین تأثیر را بر کارایی استان‌ها دارد و از میان شاخص‌های خروجی، تعداد مربیان و داوران مهم‌ترین گزینه برای تغییرات و تأثیرات می‌باشند.

در زمینه شناسایی موانع توسعه ورزش در سایر کشورها نیز مطالعاتی انجام گرفته است؛ به‌عنوان نمونه، هادسون^۱ (۲۰۰۶) طی پژوهشی در خصوص توسعه و ترویج لیگ‌های فوتبال آمریکا نتیجه گرفت که توسعه و ترویج رشته ورزشی فوتبال به‌عنوان ورزش جالب و تماشایی در آمریکا کار آسانی نخواهد بود و تنها راه مؤثر برای توسعه و پرورش این ورزش، استفاده از راه‌کارهای بازاریابی ورزشی می‌باشد. به‌طوری که اگر این بازی‌ها با تبلیغات، طرفداران و تضمین‌کنندگان رسانه‌ای همراه باشد، ضمن دستیابی به منابع مالی بیشتر، موانع فرهنگی، رقابتی و پیشرفتی نیز از میان برداشته خواهند شد. همچنین، سانتون و کورسیلی^۲ (۲۰۱۱) در پژوهش خود ویژگی‌های محیط اجتماعی و فیزیکی مانند عدم وجود پارک‌ها و محیط‌های ورزشی، وجود عوامل مزاحم (یا با فعالیت کم)، روشنایی خیابان‌ها، عدم راه‌رفتن، نبود تسهیلات مناسب و محیط‌های عمومی را از عوامل عدم پیشرفت در ورزش بزرگسالان در کشور برزیل عنوان کردند. علاوه بر این، شیوو^۳ (۲۰۰۴) عنوان می‌کند که ضعف نظام اطلاع‌رسانی، تبلیغات و استراتژی‌ها از مهم‌ترین ضعف‌های ورزش به‌شمار می‌آیند. نومراتو^۴ (۲۰۰۹) نیز اظهار کرده است که رسانه می‌تواند هم به‌عنوان دشمن و هم به‌عنوان تسهیل‌کننده فساد و ایجاد موانع ارتقای ورزش عمل نماید.

با وجود مطالعات مختلف در زمینه کشتی، پژوهشی یافت نمی‌شود که به بررسی موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران پرداخته باشد. در مجموع برگزاری بازی‌های المپیک، تنها کشتی‌گیران نه استان موفق به کسب مدال شده‌اند (جدول یک). این استان‌ها کمتر از یک سوم استان‌های کشور را شامل می‌شوند و این آمار برای کشوری همچون ایران که به‌عنوان یکی از قطب‌های کشتی آزاد و فرنگی جهان مطرح است به هیچ وجه راضی‌کننده

1. Hudson

2. Santon and Corseuil

3. Shehu

4. Numerato

نیست. بی‌شک، استفاده از قابلیت‌های سایر استان‌ها (حدود ۲۳ استان) می‌تواند تأثیر بسیار زیادی بر پیشرفت عملکرد کشتی ایران در بازی‌های المپیک داشته باشد. البته، بسیاری از استان‌ها وجود دارند که کشتی‌گیران مدال‌آوری در مسابقات جهانی و آسیایی دارند (از جمله خوزستان، کرمانشاه، خراسان شمالی، کردستان و غیره)؛ اما با این وجود، موفق به کسب مدال در بازی‌های المپیک نشده‌اند (عسگری و همکاران، ۱۳۹۴، ۱۷۴).

جدول ۱- تعداد حضور کشتی‌گیران مدال‌آور استان‌های مختلف در تمام ادوار بازی‌های المپیک

رتبه	استان	تعداد کشتی‌گیران	
		کشتی آزاد	کشتی آزاد و فرنگی
۱	تهران	۱۲	۱۳
۲	مازندران	۵	۶
۳	خراسان رضوی	۴	-
	قزوین	۴	-
۶	آذربایجان شرقی	۴	-
	همدان	۲	-
۷	مرکزی	۱	-
	فارس	-	۱
	اردبیل	-	۱

به نظر می‌رسد با توجه به سابقه تاریخی کشتی در بیشتر استان‌ها، تمام استان‌های ایران قابلیت و پتانسیل داشتن مدال‌آورانی در بازی‌های المپیک را دارند. با این حال، احتمالاً موانعی برای کسب نتیجه در این استان‌ها وجود دارد که باید شناسایی و رتبه‌بندی شوند و در نهایت، راه‌کارهایی برای ازمیان‌بردن این موانع ارائه شود. انجام این پژوهش می‌تواند کمک ارزشمندی برای شناسایی این موانع باشد؛ به همین جهت، در پژوهش حاضر به شناسایی و رتبه‌بندی موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران می‌پردازیم. قابل ذکر است که منظور از استان‌های ناموفق، استان‌هایی می‌باشد که در بازی‌های المپیک موفق به کسب مدال نشده‌اند و این عدم موفقیت به سایر بخش‌های کشتی این استان‌ها مربوط نمی‌شود.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر به لحاظ روش، توصیفی - تحلیلی بوده و از نظر هدف، کاربردی است. جامعه آماری آن را تمام مدیران، اساتید دانشگاهی، مربیان و کشتی‌گیران صاحب‌نظر در رشته کشتی تشکیل دادند. با توجه به اینکه جمعیت جامعه آماری بسیار بالا و نامشخص است، به منظور انجام این پژوهش، مدیران فدراسیون کشتی و هیأت‌های استان‌های ناموفق در کسب مدال (۲۵)

نفر)، دانشگاهیان صاحب‌نظر (۱۵ نفر) و مربیان درجه یک کشور (۳۰ نفر) در رشته کشتی و نیز کشتی‌گیران نخبه در سطح ملی (۴۰ نفر) به‌صورت نمونه‌گیری هدفدار و در دسترس انتخاب شدند (در مجموع ۱۱۰ نفر). با توجه به این که ابزار اندازه‌گیری در این زمینه وجود ندارد، از یک پرسش‌نامه پژوهشگر ساخته استفاده شد. برای ساخت پرسش‌نامه، ۱۱ نفر از اساتید تربیت‌بدنی صاحب‌نظر در رشته کشتی به‌عنوان گروه تعیین‌روایی مشخص شدند و با استفاده از روش دو مرحله‌ای دلفی، روایی صوری پرسش‌نامه توسط آن‌ها انجام گرفت. پس از پایان این مرحله، پرسش‌نامه نهایی با ۵۳ سؤال برای انجام روایی سازه با کمک تحلیل عاملی اکتشافی در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. با توجه به این که نمونه‌های پژوهش در روش تحلیل عاملی اکتشافی براساس تعداد سؤالات حداقل دو برابر و حداکثر ۱۰ برابر تعیین می‌شود (۱۹) و نیز این که تعداد سؤالات در پژوهش حاضر ۵۳ گویه بود، در مجموع ۱۱۰ پرسش‌نامه توزیع گشت و ۱۰۷ پرسش‌نامه (بیش از حداقل نمونه موردنیاز) مورد تجزیه و تحلیل نهایی قرار گرفت. جهت شناسایی مؤلفه‌های پرسش‌نامه موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق و روایی ساختاری ابزار پژوهش، از روش تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش متعامد استفاده شد. پیش از انجام تحلیل عاملی اکتشافی به‌منظور اطمینان از کافی بودن نمونه، از معیار کایزر، میر و الکین^۱ و برای تعیین هم‌بستگی بین متغیرها از آزمون بارتلت^۲ استفاده شد. در این پژوهش مقدار شاخص کایزر، میر و الکین برابر با ۰/۴۷۰ و سطح معنادار بودن آزمون کرویت بارتلت کمتر از ۰/۰۰۱ گزارش. بدین ترتیب، کفایت نمونه‌برداری و اجرای تحلیل عاملی بر پایه ماتریس هم‌بستگی مورد مطالعه، قابل توجیه بود. پس از جمع‌آوری و تحلیل عاملی اکتشافی پرسش‌نامه-ها، حداقل بار عاملی مورد پذیرش برای هر متغیر ۰/۴ تعیین شد؛ بنابراین از ۵۳ سؤال پرسش‌نامه، ۱۶ سؤال به‌علت بار عاملی کمتر از ۰/۴ حذف شدند و ۳۷ سؤال باقی‌مانده در هشت مؤلفه مدیریت و برنامه‌ریزی (پنج سؤال)، مسائل مالی (شش سؤال)، نیروی انسانی (سه سؤال)، برگزاری اردوها و مسابقات (چهار سؤال)، کشف و پرورش استعداد (سه سؤال)، مسائل آموزشی و تکنولوژی (چهار سؤال)، زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات (چهار سؤال) و موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای (هشت سؤال) با مقیاس هفت ارزشی لیکرت (کاملاً مخالفم = یک تا کاملاً موافقم = هفت) طبقه‌بندی شدند. پایایی پرسش‌نامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به‌دست آمد. همچنین، از آزمون فریدمن برای رتبه‌بندی موانع کسب مدال در رشته

1. Kaiser, Meyer & Olkin (KMO)

2. Bartlett Test

کشتی در استان‌های ناموفق ایران استفاده شد. نرم‌افزار مورد استفاده پژوهش، اس. پی. اس. اس^۱ نسخه ۱۸ در سطح معناداری $P \leq 0/05$ بود.

نتایج

آزمون خی دو در جدول دو نشان می‌دهد که رتبه هر هشت مؤلفه پرسش‌نامه و همچنین، رتبه گویه‌های آن با هم برابر نیست. به عبارت دیگر، به دلیل این که رتبه‌های هریک از مؤلفه‌ها (گویه‌ها) برابر نمی‌باشد، می‌توان آن‌ها را براساس اهمیت رتبه‌بندی کرد؛ بنابراین، در مرحله بعد به منظور تعیین رتبه هریک از گویه‌ها و میزان اهمیت آن‌ها از آزمون فریدمن استفاده گردید.

جدول ۲- نتایج آزمون خی دو در رابطه با موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران

کای دو محاسبه شده	درجه آزادی	سطح معناداری	
۶۴۴/۲۹۸	۷	۰/۰۰۱	مؤلفه‌های پرسش‌نامه
۲۹۷/۹۹۹	۳۶	۰/۰۰۱	گویه‌های پرسش‌نامه

یافته‌های جدول سه نشان می‌دهد که عدم وجود حامیان مالی یا عدم توانایی مدیران در جذب حامیان مالی، ضعف مدیریت در هیأت‌های کشتی، اجرای ناصحیح اصول مدیریتی در هیأت‌های ورزشی، کمبود سالن‌های کشتی استاندارد و کمبود امکانات سخت‌افزاری مانند تشک استاندارد و تجهیزات بدنسازی در کشتی استان‌های ناموفق به ترتیب به عنوان پنج گویه مهم‌تر از نظر صاحب‌نظران شناسایی شده‌اند.

جدول ۳- اولویت‌بندی ۲۰ گویه اصلی موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران

اولویت	رتبه میانگین	گویه
۱	۲۴/۳۰	عدم وجود حامیان مالی در کشتی استان‌های ناموفق یا عدم توانایی مدیران در جذب حامیان مالی
۲	۲۳/۵۷	ضعف مدیریت در هیأت‌های کشتی استان‌های ناموفق
۳	۲۲/۷۷	اجرای ناصحیح اصول مدیریتی در هیأت‌های ورزشی استان‌های ناموفق
۴	۲۲/۴۰	کمبود سالن‌های کشتی استاندارد در استان‌های ناموفق
۵	۲۲/۱۳	کمبود امکانات سخت‌افزاری مانند تشک استاندارد و تجهیزات بدنسازی در کشتی استان‌های ناموفق
۶	۲۱/۴۵	کمبود امکانات رشته ژیمناستیک به‌عنوان وسایل تمرینی مناسب برای رشته کشتی در استان‌های ناموفق
۷	۲۱/۳۴	برگزاری محدود کلاس‌های آموزشی و بازآموزی مربیان در استان‌های ناموفق
۸	۲۱	کمبود زیرسازها برای استعدادیابی کشتی در استان‌های ناموفق
۹	۲۰/۹۳	توجه کمتر مسئولان استان‌های ناموفق به کشتی نسبت به سایر رشته‌های ورزشی
۱۰	۲۰/۹۰	عدم وجود بسترهای لازم و پیش‌فرض‌های اساسی به‌منظور پیاده‌سازی مدیریت کارآمد در استان‌های ناموفق
۱۱	۲۰/۶۰	عدم کفایت بودجه تخصیصی به هیأت کشتی استان‌های ناموفق برای توسعه کشتی آن استان
۱۲	۲۰/۶۰	توجه پایین به نتایج مسابقات کشتی‌گیران رده‌های پایه استان‌های ناموفق
۱۳	۲۰/۵۰	کمبود اردوهای تدارکاتی جهت اعزام تیم‌های استان‌های ناموفق به مسابقات کشوری
۱۴	۲۰/۱۵	فقدان راه‌های کشف منابع مالی جدید در هیأت کشتی استان‌های ناموفق
۱۵	۲۰/۱۳	حضور نامنظم و برنامه‌ریزی‌نشده کشتی استان‌های ناموفق در مسابقات کشوری
۱۶	۲۰/۰۲	عدم حضور استان‌های ناموفق در لیگ‌های کشتی کشور
۱۷	۱۹/۸۹	کمبود متخصصان کشف و پرورش استعداد کشتی در استان‌های ناموفق
۱۸	۱۹/۸۶	برگزاری نامنظم رویدادهای داخلی کشتی در استان‌های ناموفق
۱۹	۱۹/۷۱	دسترسی پایین کشتی‌گیران استان‌های ناموفق به وسایل آزمایشگاهی جهت تست‌های فیزیولوژیکی
۲۰	۱۹/۴۰	توجه اندک رسانه‌های استان‌های ناموفق به ورزش کشتی

نتایج جدول چهار نشان می‌دهد که موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای، مسائل مالی، مدیریت و برنامه‌ریزی، زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، برگزاری مسابقات و اردوها، مسائل آموزشی و تکنولوژی، نیروی انسانی و کشف و پرورش استعداد به‌ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه‌های موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران محسوب می‌شوند.

جدول ۴- اولویت‌بندی مؤلفه‌های موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران

اولویت	رتبه میانگین	گویه
اول	۷/۵۸	موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای
دوم	۶/۹۰	مسائل مالی
سوم	۶/۱۱	مدیریت و برنامه‌ریزی
چهارم	۴/۲۲	زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات
پنجم	۴/۱۱	برگزاری مسابقات و اردوها
ششم	۳/۹۳	مسائل آموزشی و تکنولوژی
هفتم	۱/۷۱	نیروی انسانی
هشتم	۱/۴۴	کشف و پرورش استعداد

جدول ۵- پرسش‌نامه پژوهش و بار عاملی هر گویه

بار عاملی	گویه	مؤلفه
۰/۷۰۷	ضعف مدیریت در هیأت‌های کشتی استان‌های ناموفق	مدیریت و برنامه‌ریزی
۰/۷۸۳	اجرای ناصحیح اصول مدیریتی در هیأت‌های ورزشی استان‌های ناموفق	
۰/۵۱۴	توجه کمتر مسئولان استان‌های ناموفق به کشتی نسبت به سایر رشته‌های ورزشی	
۰/۸۱۱	عدم وجود بسترهای لازم و پیش‌فرض‌های اساسی برای پیاده‌سازی مدیریت کارآمد در استان‌های ناموفق	
۰/۷۲۴	ارتباط اندک مدیران هیأت‌های استان‌های ناموفق با کشتی‌گیران و مربیان خود	مسائل مالی
۰/۴۰۰	عدم وجود حامیان مالی در کشتی استان‌های ناموفق یا عدم توانایی مدیران در جذب حامیان مالی	
۰/۸۸۵	وجود انگیزه‌های مالی بهتر در سایر رشته‌های ورزشی در استان‌های ناموفق	
۰/۴۶۷	عدم کفایت بودجه تخصیصی به هیأت کشتی استان‌های ناموفق برای توسعه کشتی آن استان	
۰/۵۹۹	اجرای سیاست‌های مالی ناکارآمد در هیأت کشتی استان‌های ناموفق	نیروی انسانی
۰/۸۶۸	فقدان راه‌های کشف منابع مالی جدید در هیأت کشتی استان‌های ناموفق	
۰/۶۷۱	عدم تمایل حامیان مالی به حمایت از کشتی استان‌های ناموفق به دلیل بی‌برنامگی آن‌ها	
۰/۶۷۷	کمبود متخصصان کشف و پرورش استعداد کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۶۲۰	کمبود مربیان کارآمد در سطح استان‌های ناموفق	برگزاری اردوها و مسابقات
۰/۶۶۷	استفاده اندک از متخصصان برای کشف استعدادها و پرورش آن‌ها در استان‌های ناموفق	
۰/۷۳۹	کمبود اردوهای تدارکاتی جهت اعزام تیم‌های استان‌های ناموفق به مسابقات کشوری	
۰/۵۹۰	عدم حضور استان‌های ناموفق در لیگ‌های کشتی کشور	
۰/۴۶۴	حضور نامنظم و برنامه‌ریزی نشده کشتی استان‌های ناموفق در مسابقات کشوری	کشف و پرورش استعداد
۰/۷۴۶	برگزاری نامنظم رویدادهای داخلی کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۴۸۷	کمبود استعدادهای نخبه کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۷۶۸	نهادینه‌نبودن استعدادیابی علمی کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۷۲۹	توجه پایین به نتایج مسابقات کشتی‌گیران رده‌های پایه در استان‌های ناموفق	مسائل آموزشی و تکنولوژی
۰/۷۲۵	برگزاری اندک کارگاه‌ها و کلاس‌های آموزشی برای مربیان به منظور استفاده از تکنولوژی در آموزش‌ها و تمرین در استان‌های ناموفق	
۰/۷۱۳	عدم استفاده مربیان استان‌های ناموفق از وسایل کمک آموزشی برای آموزش	
۰/۴۱۰	دسترسی پایین کشتی‌گیران استان‌های ناموفق به وسایل آزمایشگاهی جهت تست‌های فیزیولوژیکی	
۰/۷۱۵	برگزاری محدود کلاس‌های آموزشی و بازآموزی مربیان در استان‌های ناموفق	زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات
۰/۶۳۴	کمبود امکانات سخت‌افزاری مانند تشک استاندارد و تجهیزات بدنسازی در کشتی استان‌های ناموفق	
۰/۸۸۹	کمبود سالن‌های کشتی استاندارد در استان‌های ناموفق	
۰/۷۲۱	کمبود امکانات رشته ژیمناستیک به‌عنوان وسایل تمرینی مناسب برای رشته کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۴۱۸	کمبود زیرسازها برای استعدادیابی کشتی در استان‌های ناموفق	موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای
۰/۴۲۹	کمبود قهرمانان پیشکسوت کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۷۹۷	ویژگی‌های انترپرومتریکی و فیزیولوژیکی نامناسب در کشتی‌گیران استان‌های ناموفق	
۰/۴۹۰	توجه اندک رسانه‌های استان‌های ناموفق به ورزش کشتی	
۰/۴۷۶	عدم وجود بازی‌ها و ورزش‌های نزدیک به رشته کشتی (کشتی محلی) در استان‌های ناموفق	موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای
۰/۷۷۱	استقبال عمومی پایین از رشته کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۷۴۶	موانع اجتماعی مربوط به رشته کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۷۱۷	تبلیغات ناصحیح نسبت به رشته کشتی در استان‌های ناموفق	
۰/۶۴۲	ویژگی‌های جغرافیایی منحصربه‌فرد استان‌های ناموفق	

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، شناسایی و اولویت‌بندی موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران بود. در این راستا، دیدگاه‌های تعدادی از صاحب‌نظران این رشته ورزشی مورد بررسی قرار گرفت. براساس یافته‌ها، عدم وجود حامی مالی در کشتی استان‌های ناموفق یا عدم توانایی مدیران در جذب حامیان مالی به‌عنوان مهم‌ترین عامل بر سر راه توسعه و پیشرفت کشتی در استان‌های موردنظر معرفی شدند. این یافته با نتایج پژوهش وطن‌دوست و نصیرزاده (۱۳۹۱)، شهلائی و همکاران (۱۳۹۱)، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۱)، منظمی و علم (۱۳۹۰)، شاه‌طهماسبی و شمس‌الهی (۱۳۹۰)، اسماعیلی (۱۳۸۴) و هادسون (۲۰۰۶) هم‌سو می‌باشد؛ بنابراین، لازم است با تدارک برنامه‌های مناسب نسبت به رفع این مانع مهم اقدام نمود. به‌نظر می‌رسد تلاش برای قانونی کردن حمایت از ورزش‌های مدال‌آور مانند کشتی می‌تواند تاحدودی نیازمندی این رشته ورزشی را به منابع مالی پوشش دهد. ضمن این که در نظر گرفتن معافیت‌های مالیاتی و سایر امتیازهای تجاری و سازمانی برای شرکت‌ها و سازمان‌های فعال در زمینه حمایت از این دسته رشته‌های ورزشی به‌دلیل افزایش تمایل آن‌ها به سرمایه‌گذاری، گامی ارزشمند در جهت جبران این کمبود می‌باشد. در این میان نیز نباید از لزوم فعالیت خود مدیران غافل بود. با عنایت به استقبال شرکت‌های سرمایه‌گذار در ورزش (حتی به‌منظور کسب امتیازهای ناشی از آن)، مدیران ورزشی باید با انجام فعالیت‌های مربوط به بازاریابی و با بهره‌گیری از این فرصت‌ها، شرایط جذب حامیان مالی را فراهم آورند. از آنجایی که میزان جذابیت یک رشته ورزشی در بین عموم تأثیر مثبتی در گرایش این نهادهای سرمایه‌گذار به حمایت از آن رشته ورزشی دارد، نهادهای تبلیغاتی نظیر رسانه‌ها و واحدهای ذی‌ربط در نهادهای ورزشی وظیفه دارند با اتخاذ تدابیر مناسب، مقبولیت این رشته ورزشی را نزد مخاطبان خود گسترش داده و بدین ترتیب با افزایش علاقه‌مندان، زمینه‌های جذب حامیان مالی را نیز فراهم آورند. به‌عبارت‌دیگر، می‌توان گفت رسانه‌ها و به‌طور کلی فعالان عرصه تبلیغات نقش بسیار مهمی در ایجاد نگرش مثبت در جامعه به کشتی دارند که این عامل می‌تواند به مرور زمان سبب استقبال بیشتر از این رشته ورزشی و به‌تبع، گرایش افزون‌تر حامیان مالی به سرمایه‌گذاری شود. از سوی دیگر، مشکلات مالی تنها به جذب اسپانسر محدود نمی‌شود و علاوه بر فعالیت‌های مربوط به کسب درآمد توسط فدارسیون و هیأت‌های کشتی، این نقصان نیازمند عزم نهادهای تأمین‌کننده بودجه نیز می‌باشد؛ زیرا پرداخت‌ها و دست‌مزدهای ناکافی به کشتی‌گیران و مربیان، عامل مهمی در کاهش انگیزه آن‌ها بوده و مانعی در افزایش گرایش به این رشته ورزشی به‌شمار می‌رود؛ از این رو، لازم است مسئولان با تدارک مشوق‌های مالی و تنظیم یک نظام پرداخت مبتنی بر عملکرد ورزشکاران و مربیان، تاحدودی این معضل را برطرف نمایند.

با تأمل بر دلایل پیشرفت و مدال‌آوری بیشتر کشورهای صاحب‌سبک در مسابقات مهم مشخص می‌شود این دسته از کشورها ضمن برخورداری از ثبات در مدیریت، به اصول مدیریتی در جهت برآورده‌ساختن اهداف خویش پایبند بوده و در اجرای هرچه بهتر آن کوشیده‌اند. همین شرایط در مقیاسی کوچکتر برای کل ورزش یک کشور و برای یک رشته ورزشی نیز صادق است. نتایج این پژوهش حاکی از آن بود که ضعف مدیریت، دومین مانع در مسیر توسعه کشتی می‌باشد. خدایاری و همکاران (۱۳۹۱)، وطن‌دوست و نصیرزاده (۱۳۹۱)، شهلائی و همکاران (۱۳۹۱)، گودرزی و هنری (۱۳۸۶)، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۱) و منظمی و علم (۱۳۹۰) در مطالعاتی که انجام دادند به نتایج مشابهی دست یافتند. بدیهی است که استخدام فارغ‌التحصیلان مدیریت ورزش و به‌کار بستن معلومات و تجربیات آکادمیک آنان، آشنانمودن آن‌ها با چشم‌اندازها و استراتژی‌های ورزش کشتی در استان‌ها، اعتماد به این مدیران و برقراری ثبات در مدیریت در کنار توسعه همکاری‌ها و تبادل دانش و تجربیات با مدیران موفق سایر استان‌ها، ایجاد نوعی نظام نظارتی بر فعالیت‌ها و دستاوردهای آن‌ها و استفاده هدفمند از برنامه‌ها و اصول مدیریتی در استان‌های ناموفق همگی می‌توانند ضمن برطرف‌نمودن این ضعف، به کسب نتایج درخور در آینده کمک کنند.

همچنین بر اساس یافته‌ها، کمبود امکانات سخت‌افزاری نظیر سالن‌های اختصاصی کشتی، تشک استاندارد و تجهیزات بدنسازی موانعی بزرگ در شکوفاشدن و رشد و ترقی کشتی‌گیران استان‌های ناموفق کشور می‌باشد. این یافته با نتایج پژوهش خدایاری و همکاران (۱۳۹۱)، شهلائی و همکاران (۱۳۹۱)، گودرزی و هنری (۱۳۸۶)، اسماعیلی (۱۳۸۴)، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۱)، تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶)، فراهانی و عبدولی بافتانی (۱۳۸۴)، منظمی و علم (۱۳۹۰) و سانتون و کورسیلی (۲۰۱۱) هم‌خوانی دارد. بدون شک، امکانات از عوامل تعیین‌کننده موفقیت یک رشته ورزشی است و می‌تواند ضمن ایجاد انگیزه در کشتی‌گیران، گرایش علاقه‌مندان به این رشته ورزشی را نیز افزایش دهد؛ بنابراین، لازم است مسئولان محترم با علم به وجود استعدادهای درخشان کشتی در این استان‌ها، از طریق اختصاص بودجه‌های عمرانی مناسب و توسعه و تجهیز سالن‌های کشتی جوابگوی نیازهای سخت‌افزاری آن‌ها باشند. سایر نتایج نشان داد کمبود مسابقات و اردوها، مسائل آموزشی و تکنولوژی، نیروی انسانی و کشف و پرورش استعداد از دیگر موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران می‌باشند. به‌نظر می‌رسد برگزاری اردوهای مشترک در استان‌های موفق و برگزاری منظم مسابقات منطقه‌ای و کشوری و حتی مسابقات جایزه بزرگ منطقه‌ای و کشوری می‌تواند ضمن افزایش انگیزه، خودباوری و اعتمادبه‌نفس این کشتی‌گیران، شرایطی را فراهم آورد که سبب گردد آن‌ها رفته‌رفته به‌لحاظ روانی و فیزیکی آمادگی حضور در میداين بزرگ‌تر را به‌دست آورند. با توجه به توانایی و نقش مثبت مربیان تربیت‌بدنی در آموزش و پرورش در

زمینه شناسایی و معرفی استعدادهای ورزشی به نظر می‌رسد مهم‌ترین راه تسهیل این امکان، انجام برنامه‌ریزی‌های مدون و فراهم آوردن همکاری‌های نزدیک و پیوسته بین مسئولان فدراسیون و هیأت‌های کشتی با مسئولان آموزش و پرورش جهت کشف، معرفی و هدایت این استعدادها می‌باشد. البته، وظیفه وزارت ورزش، فدراسیون کشتی، هیأت‌های این استان‌ها و مسئولان وزارت آموزش و پرورش می‌باشد که پیش از این با تدارک برنامه‌های فرهنگی مناسب برای ایجاد نگرش مثبت به ورزش کشتی، آمادگی ذهنی لازم را در خانواده‌ها و فرزندان آن‌ها جهت همکاری با برنامه‌های کشف و پرورش استعداد ایجاد نمایند.

در پژوهش حاضر، موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه شناسایی شده است. این مانع شرایطی را برای کشتی استان‌ها به وجود می‌آورد که استقبال کمتر مردم و استعدادهای بالقوه استان نسبت به کشتی را در بر دارد. یکی از مهم‌ترین گویه‌های این مؤلفه، توجه اندک رسانه‌های استان‌های ناموفق به ورزش کشتی است. امروزه، رسانه‌های جمعی نقشی اساسی در جهت‌گیری کودکان و نوجوانان به سمت ورزش‌های مختلف دارند. اگر این رسانه‌های جمعی بر جنبه‌های مثبت کشتی تأکید کنند، می‌توان به ایجاد علاقه بیشتر در استعدادهای ورزشی استان به سمت کشتی امیدوارتر شد. هم‌سو با توجه بیشتر رسانه به رشته کشتی استان، وجود کشتی محلی در استان، شرایط جغرافیایی و اجتماعی و نیز وجود قهرمانان پیشکسوت نیز می‌تواند منجر به استقبال عمومی بیشتر از رشته کشتی در استان‌های ناموفق در کسب مدال در بازی‌های المپیک گردد. این مؤلفه در پژوهش‌های وطن‌دوست و نصیرزاده (۱۳۹۱)، حسین‌پور و همکاران (۱۳۹۱)، منظمی و علم (۱۳۹۰)، گودرزی و هنری (۱۳۸۶)، اسماعیلی (۱۳۸۴)، نومراتو (۲۰۰۹)، هادسون (۲۰۰۶) و شیوو (۲۰۰۴) نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

همان‌گونه که مشاهده شد، توجه به مؤلفه‌های موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای، مسائل مالی، مدیریت و برنامه‌ریزی، زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، برگزاری مسابقات و اردوها، مسائل آموزشی و تکنولوژی، نیروی انسانی و کشف و پرورش استعداد و گویه‌های آن‌ها می‌تواند کشتی استان‌های ناموفق ایران در کسب مدال در بازی‌های المپیک را به سمت موفقیت و کسب مدال در این بازی‌ها سوق دهد. حتی اگر چنین اتفاقی هم رخ ندهد، در وزن‌های مختلف کشتی رقبای متعددی مدعی می‌شوند و این می‌تواند به انتخاب بهترین نفر برای پوشیدن دوبنده تیم ملی کمک کند و امکان کسب مدال در بازی‌های المپیک را افزایش دهد. اگر مسئولان کشتی استان‌های ناموفق ایران در کسب مدال در بازی‌های المپیک این موارد را مدنظر قرار دهند و بدنه کشتی کشور را به صورت علمی و نه سنتی اداره کنند، شاهد آن خواهیم بود که به جای کسب نتیجه پایین‌تر در المپیک‌های آتی (از جمله المپیک ۲۰۱۶) نسبت به المپیک اخیر، روندی صعودی و نوسانات عملکردی کمتری در این خواهیم داشت.

کشور ما دارای استعدادهای بالقوه فراوانی در رشته کشتی است که نادیده گرفتن آن‌ها منجر به عدم بالفعل شدن عملکرد واقعی ایران در عرصه کشتی بین‌المللی خواهد شد. پژوهش‌های گذشته نشان دادند که بسیاری از استان‌های ایران با توجه به سابقه دیرینه‌ای که در پرورش استعدادهای ورزش کشتی داشته‌اند هنوز نتوانسته‌اند مدالی در بازی‌های المپیک کسب کنند و تمام مدال‌های کشور ایران در بازی‌های المپیک توسط نه استان کسب شده است. اگرچه، کارشناسان این موضوع را به وجود استعداد در استان‌ها نسبت می‌دهند؛ اما تقریباً اکثر استان‌های ایران علی‌رغم ناکامی در کسب مدال در رشته کشتی در بازی‌های المپیک، (در ادوار گذشته) قهرمانانی در رشته کشتی داشته‌اند. به نظر می‌رسد که عوامل دیگری غیر از عدم وجود استعداد رشته کشتی در این موضوع دخیل باشد که پژوهشی در گذشته این موضوع را پوشش نداده است. یافته‌ها نشان داد که موانع فرهنگی، جغرافیایی و رسانه‌ای، مسائل مالی، مدیریت و برنامه‌ریزی، زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، برگزاری مسابقات و اردوها، مسائل آموزشی و تکنولوژی، نیروی انسانی و کشف و پرورش استعداد به ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین موانع کسب مدال در رشته کشتی در استان‌های ناموفق ایران بودند.

منابع

1. Abasi, M. (1998). Iranian history of wrestling, second edition, Tehran: Majid Publications. (Persian).
2. Asgari, B., Pirjamadi, N., & Eydi, H. (2015). The analysis of Iran wrestling at the Olympics Games: London Olympic to London Olympic. Sport management review, 7(4)28:167-180. (Persian).
3. Choolaki, A. (2008). Subject Wrestling (Sports), first edition, Tehran: the Asr Andisheh Publications. (Persian).
4. Farahani, A., & Abdoli Baftani, F. (2007). Bases athletics facilities and equipment and its role in the development of sports in the country. Harekat. 29(2):69-83. (Persian).
5. Goodarzi, M., Honari, H. (2007). Designing and development the strategis system of wrestling in I.R.IRAN improving wrestling in Islamic republic of Iran. Quarterly research on sport science. 5(1): 33-54. (Persian).
6. Hosseinoor, H., Fahin Doin, H., & Rahimi, R. (2012). Examine barriers to development and the improvement of Chookhe wrestling in North Khorasan Province based on Opinions of Experts Sports. First Conference on Science and wrestling; Allameh Tabatabaei University, 354. (Persian).
7. Hudson, S. (2006). Sport and adventure tourism, Binghamton. NY: The Howrth Press. 103-150.
8. Khodayari, A., Ghasemi, H., & Mohamadi, M. (2012). Factors affecting the success of the Iranian Greco-Roman wrestling at the 2009 World Championships in Denmark. First Conference on Science and wrestling; Allameh Tabatabaei University, 46. (Persian).
9. Monazami, M., Alam, Sh., & Shetab Boushehri, N. (2011). The identification of effective factors in the development of women's physical education and Sport in Islamic Republic of Iran. Journal of sport management. 3(3)10: 151-168.

(Persian).

10. Numerato, D. (2009). The media and sports corruption. An outline of sociological understanding. *International Journal of Sport Communication*, 2(3): 261-273.
11. Papadimitriou, D., & Taylor, R. (2000). Organizational effectiveness of Hellenic national sports organizations: A multiple constituency approach. *Sport Management Review*, 3(1): 23-46.
12. Santon, S. D., & Corseuil, M. (2011). Perception of environmental obstacles to commuting physical activity in brazilian elderly. *Preventive Medicine*, 53(4-5): 289- 292.
13. Shahlaei, J., Zarifi, M., Davoodi, K., & Sadeghi, R. (2012). Review priorities and basic strategies for the development of wrestling. *First Conference on Science and wrestling; Allameh Tabatabaei University*, 306. (Persian).
14. Shah Tahmasbi, A., & Shams-O-Alahi, S. (2011). Investigate and compare the relative performance of provinces at the macro management of sport during the third Program and early fourth program. *Sport Management Studies*, 3(2): 89-104. (Persian).
15. Shehu, J. (2004). Sport for all in post colony: Is there a place for indigenous games in physical education curriculum and research in Africa. *Africa Education Review*, 1(1): 21-33.
16. Smaeili, N. (2005). Review the status of Lorestan wrestling. Master's thesis. Tehran: Islamic Azad University, Faculty of Physical Education, Central Tehran Branch. (Persian).
17. Tondnevis, F., & Ghasemi, M. H. (2005). Compare the perspective of athletes, coaches and experts about ways to promote sport gymnastics in Iran. *Olympic*, 1(3): 17-30. (Persian).
18. Vatandoost, M., & Nasirzadeh, A. (2012). Identify the strengths, weaknesses, opportunities and threats of the Islamic Republic of Iran's Wrestling Federation and issues and challenges facing it. *First Conference on Science and wrestling; Allameh Tabatabaei University*, 75. (Persian).
19. Zamani, T., Eydi, H., & Asgari, B. (2012). Evaluate the performance of national teams in Olympic and Asian Games compared to other Asian competitors, Research project. Kermanshah: Islamic Azad University, Islamabad Gharb Branch. (Persian).